

Топ-теми:
• Арешт Ермака
• Корупційна мафія Міндіча в Енергоатомі
• Напад Росії на Україну

Пошук...

НОВИНИ КОНФЛІКТИ ПОЗИЦІЯ ДУМКА ПОДІЇ ВІЙНА ВІДЕО БЛОГИ

Головна > Статті > Новини > Новини світу > Як Кремль здатен дестабілізувати Західні Балкани для створення другого фронту в Європі

Як Кремль здатен дестабілізувати Західні Балкани для створення другого фронту в Європі

Читати на руськом

Як Кремль здатен дестабілізувати Західні Балкани для створення другого фронту в Європі

В державах Західних Балкан, які зазнали збройного конфлікту, як Боснія і Герцеговина (БіГ) та Косово, присутня напруга і побоювання через дестабілізацію й можливість нових конфліктів. Навіть у Чорногорії, яка є членом НАТО, існують побоювання щодо кризи, оскільки до уряду мають увійти проросербські та проросійські політичні партії

Як **зазначає** політичний аналітик Борис Варга, там раніше заявляли про скасування санкцій РФ, скасування рішення про визнання незалежності Косово, та виведення країни з НАТО. Цим стурбовані в ЄС, а зокрема й у США.

З іншого боку, у БіГ та Косово усвідомлюють, що вони оточені державами членами НАТО та ЄС. Там існують миротворці з ЄС та НАТО та військові бази НАТО. Наразі це їм гарантує безпеку.

Якщо говорити про країни, де при владі сербські націоналісти, як у Сербії та Республіці Сербській (складова частина Боснії і Герцеговина, населена переважно етнічними сербами – ред.), то тут популістичні уряди використовують воєнну риторику як політичний піар. Подібно до того, як наприкінці 80-тих років та в період перед розпадом колишньої Югославії. Також в цих державах відроджуються ідеї сербського єднання та військової потуги.

Аналітики попереджають, що безпека Західних Балкан прямо пов'язана із ситуацією на фронті в Україні. Напруга обумовлена не лише через невергельованість відносин між Косово і Сербією, але присутня і криза пов'язана із сепаратизмом Мілорада Додика (президент Республіки Сербської, – Ред.) у БіГ, яка може стати ще серйозною проблемою за Косово у разі, якщо Додик проголосить незалежність Республіки Сербської. Про це у березні попередила і розвідка США.

Також у ЗМІ часто можна почути, що в регіоні Західних Балкан існує загроза від європейського другого фронту. Все ж таки, між Сербією та Косово зараз не існує прямої загрози війни, прийнятні збройного конфлікту таких масштабів, як це було наприкінці дев'яностих років, оскільки воєнний потенціал Сербії великою мірою був знищений силами НАТО під час авіаударів 1999 року.

Сьогоднішня картинка не дає впевненості, що наразі не існує небезпеки від дестабілізації регіону, сутічок та спалаху насильства. У сербському політичному дискурсі, Косово є невід'ємною частиною Сербії, а інакше політичне мислення вважається зрадою сербських національних інтересів.

Москві, зацікавленій в розхитуванні ситуації в регіоні, не обов'язково розв'язувати повномасштабну війну на Балканах. Достатньо політично дестабілізувати цей регіон і створити серйозні переходи при інтеграції до ЄС. Це вже великий успіх Путіна у створенні «другого гібридного фронту у Європі».

Росія після анексії Криму та війни на Донбасі наполегливо поширювала свій вплив в регіоні Західних Балкан, зокрема у Сербії та сербській частині Боснії й Герцеговині – Республіці Сербській.

Після повномасштабної агресії в Україні , чимало сербських націоналістів повірило Путіну, що у „новому перерозподілі світу“, який пропонує Росія, Сербія знову зможе захопити території, через які велися воєнні сутички у 90-тих роках. Перш за все мається на увазі Республіка Сербська в БіГ та Косово.

Лінія захисту НАТО зараз проходить від Балтійського до Середземного моря і РФ буде важко її прорвати. Небезпечнішими є „чепюльоні союзники“, як угорський прем'єр Віктор Орбан або словацький Роберт Фіцо. Хорватський президент транслює такі ж ідеї, як Орбан. Власне ця „тройська підтримка“ і підштовхує Додика до ще більшого сепаратизму, а Вучича до відновлення „великосербської ідеї“. До подібного не раз закликали й нові проросербські та проросійські політики у Чорногорії, які «скинули» Міло Джуковича.

Про це мало пишуть, але і попри те, що в БіГ існують міжнародні сили безпеки та миротворці, важко сказати чи вони на тлі такої поширеної політичної ейфорії сербського націоналізму будуть готові застосувати зброю, захищати мир і воювати проти сербських напіввійськових угруповань, якщо Додик за наказом Москви проголосить незалежність. Подібні ситуації вже були 90-тих роках. Але, гіпотетично, якщо це станеться і зараз, то теза Макрона про відправлення західних військ в Україну може статися через БіГ. ЄС та НАТО зрозуміють, що проти союзників Путіна може перше прийтиє воювати у Боснії, а потім і в Україні.

Росія не має прямого кордону і вихід на регіон Західних Балкан. Цей регіон є геополітичною зоною впливу Заходу і Москва скоріше всього не зможе спровокувати війну на Західних Балканах, прийнятні таку, яка була протягом дев'яностих років, і у якій загинуло понад 120 тисяч людей, а мільйони стали біженцями. Перш за все, регіон оточений країнами ЄС та НАТО, тут бази міжнародних миротворчих сил, понад 60 відсотків економіки Сербії спрямовано на торгівлю з державами Європи.

Але Росія може спровокувати кризи та кроваві спалахи насильства, які і раніше траплялися. Російські спецслужби у 2016 році у Чорногорії невдало спробували викликати безпорядки та збройні інциденти, щоб скомпрометувати її перед вступом до НАТО.

Минулої весни у Косово сталися сутички між миротворцями НАТО та етнічними сербами, внаслідок чого було поранено майже 100 переважно угорських миротворців. У подібних сутичках у 2008 році, у Косово було поранено також 20 українських та польських миротворців. Кілька місяців тому, на півночі Косово озброєна група екстремістських сербів спробувала захопити частину території та напала на поліцію Косово. Такі криваві спалахи насильства можливі і в майбутньому не тільки у Косово, але і в БіГ, де сили безпеки президента Додика у Республіці Сербській дедалі частіше пропнують свою воєнізованість.

Сербія з 2014 року перебуває під міцним політичним впливом Росії. Зокрема, Московію підтримується так званий „сербський світ“, на зразок „руського миру“. Це відновлює сербські націоналістичні, реваншистські настрої з метою об'єднання усіх територій на просторах колишньої Югославії, де проживають етнічні серби. Треба сказати відкрито, що багато сербських націоналістів весь час відчуває фрустрацію через програвши війни у Хорватії та Косово. У своєму програвші вони звинувачують Захід – США, ЄС, НАТО. Окрім цього, вони вбачають, що в Україні Росія воює з США та НАТО.

Чимало сербських націоналістів вірять, що втрачені території можна буде отримати війною, в тому числі за підтримки РФ. Тому з початку агресії по сербських містах, на вулицях можна було побачити людей з символом російської окупації „Z“. На мітингах для підтримки Росії тут можна побачити портрети Путіна.

Сербські праві на біл-бордах вітають російського президента з днем народження, російський президент є почесним громадянином у 13 містах та муніципалітетах. Сербія не ввела санкцій РФ, тут вільно працюють „Раша тудей“ та „Спутнік“ сербською мовою. Сербія є напевне єдиною країною, де у лютому 2022 тиражі таблоїди на перших шпальтах опублікували заголовок – „Україна напала на Росію!“.

Олександр Вучич є також націоналістом, а його Сербську прогресивну партію було створено з Сербської радикальної партії, яку очолює раніше засуджений перед Міжнародним трибуналом в Гаазі у зв'язках війни Воїслав Шешель..

Якщо Сербія введе санкції проти РФ, то тимчасово будуть погіршені стосунки між Белградом та Москвою. Але, чи Сербія введе санкції і за яких обставин? Перш за все, треба наголосити на тому, що Сербії вигідна політична гра довкола санкцій. З однієї сторони, це зменшує тиск на Белград стосовно визнання незалежності Косово.

Захід вважає дипломатичну політику проти Росії пріоритетнішою за довірчичний процес визнання Косово. З іншої сторони, для ЄС та США Олександр Вучич є важливим як політик, бо нібито може контролювати сербських націоналістів і потрішки просувати переговори між Белградом та Приштиною у напрямку вигідному Косово та Заходу. У такій „політичній гойдалці“, Вучичу і далі вдається висидіти на двох стільцях – не ображати Москву, а також не гнівати Захід.

Він це називає своєю незалежною міжнародною політикою, але насправді, це позиція, яка вигідна лише йому та його партії. Режим у Белграді дедалі більше стає авторитарнішим, ЄС через проблеми довкола Косово та Росію, менше займається корупцією та зв'язками з організованою злочинністю з представниками сербської влади. Занепад демократії та інституцій з кожним роком стає глибшим, що підтверджують дослідження.

ЄС та США в умовах війни в Україні та на Близькому сході не будуть сильно чинити тиск на Белград та Олександра Вучича. На відміну від Слободана Мілошевича, Вучич хоче зберегти владу і старіється не зіпсувати стосунки із Заходом.

Все ж таки, не виключено, що в разі зміни геополітичної обстановки, Сербія не обере охолодження відносин та ізоляцію, себто новий зовнішньополітичний курс на Схід, але це у випадку якщо РФ матиме успіх в Україні. Тоді не виключено можливість збройного конфлікту у Косово, розвал БіГ, загрозу суверенітету Чорногорії.

Численні опитування показують, що понад 80 відсотків громадян Сербії підтримують покращення відносин з Московією і виступають проти введення санкцій, які Белград як кандидат до ЄС повинен ввести проти РФ. Тим часом, підтримка вступу Сербії до ЄС падає, а членство до ЄС підтримує лише понад 40 відсотків опитаних. В той час, членство до Євразійського союзу підтримує понад 50 відсотків сербів. Це узагальнена картина опитувань у Сербії минулих двох років від повномасштабного вторгнення.

Також опитування сербського суспільства вказують, що дві треті населення вважають, що в Україні війну проти Росії ведуть США та НАТО. Варта уваги і велика кількість у Сербії невизначених щодо війни в Україні. Ці відсотків інколи досягають і понад половини опитаних.

Аналітики тут здебільшого вважають, що настрої сербського суспільства пов'язані перш за все з „програшем“ конфліктів дев'яностих років у Хорватії та Косово, а також проголошенням незалежності Косово, що відбулося за підтримки Заходу.

Прокинулася й реваншистські настрої, що „зараз допоможе РФ“. Така атмосфера у сербському суспільстві весь час сприяє колишнім радикалам залишитися при владі, бо їхні виборці традиційно є русофілами і антизахідно настроєні.

Як би це не звучало парадоксально, але Україну в Сербії не вважають своїм ворогом. Як каже український посол у Белграді Володимир Толкач, а це повторює і президент Сербії Олександр Вучич, Україна нічого поганого не зробила Сербії, щоб її там вважали ворогом. Україна підтримує територіальну цілісність Сербії, а Сербія не визнає анексію українських територій РФ. На голосуванні в ГА ООН, зокрема після повномасштабного вторгнення, Белград підтримав усі резолюції на користь України. Все офіційно виглядає ніби Україна та Спербія – це друзі країни.

Але, неформально Сербія у війні підтримує агресора РФ та Путіна. Це можна почути власне на впливових ЗМІ, які контролюються державою. Правляча коаліція має союзницькі партії та політиків, які відкрито пропнують проросійську політику. Це є наслідком політичної дуальності президента Вучича.

Усі сербські незалежні та об'єктивні ЗМІ, хоч їх не багато, підтримують Україну та засуджують агресію РФ. Варто наголосити, що усі провідні сербські лідери думок після російського вторгнення, як ніколи раніше, підтримують Україну і шкодо, що це не висвітлюють в українських ЗМІ. У Сербії прозахідні громадські організації також підтримують Україну і організують протести та публічні заходи. Активна дуже і українська діаспора, який часто погрожують сербські націоналісти.

Моя сім'я бере участь у таких заходах. Особисто майже щодня як політолог та журналіст я підтримую Україну, беру участь на конференціях та дебатах, виступаю в ЗМІ цілого регіону – Словенії, Хорватії, Сербії, БіГ, Чорногорії, Македонії, Косово та Албанії. Через це на нашому будинку сербські націоналісти виписали літеру „Z“, а мені особисто погрожували.

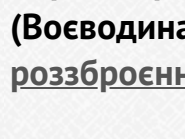
У Сербії та в регіоні Західних Балкан не існують спеціальних інституцій для протидії російській пропаганді, але є інші медіа та громадські організації, які цим займаються. Хоча російський вплив, „soft power“, не є новиною для Балкан, російська агресивна пропаганда є новим викликом та певним шоком для постконфліктних республік колишньої Югославії, адже вона продовжує відігравати дестабілізуючу роль.

У регіоні Західних Балкан після повномасштабного вторгнення організуються спеціальні конференції, присвячують окремі панелі на міжнародних економічних та політичних заходах.

Дуже важливу роль відіграють фахові фактчекенгові портали, журналісти з Сербії, зокрема з Незалежної спілки журналістів Воеводини відвідують колег у Києві, обмінюється досвідом і так протидіють російській пропаганді.

Борис Варга, політичний аналітик, публіцист, журналіст українського походження (вонакське), опубліковано у виданні Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння

Тегги: Вучич Олександр | Вучич | Сербія | Сербія | Шешель Воїслав | Міло Джукович | Орбан Віктор | Мілорад Додик | Додик Мілорад | НАТО | Боснія і Герцеговина | Боснія і Герцеговина | Путін | Путін | Росія | Росія | Кремль

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

04 квітня 2024 г., 14:53 Переглядів: 2364 Коментарі: 0

Роздрукувати Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна Про нас Статті Записи Контакти Новини Рейдерство Корупція Злочини Новини світу Конфлікти Політика Корпоративні конфлікти Кримінал Позиція Політика Коментарі Різне Думка Політика Економіка Події Відео Блоги Війна Економіка

2013-2026 © АНТИКОР – національний антикорупційний портал Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права захищені. Зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам. Реклама на сайті - Наші партнери Політика конфіденційності

Facebook RSS-підписка Twitter Email-розсилка YouTube Мобільна версія

Важливі новини

19.05.2026 Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Тружів» Володимир Литвин легалізує дубайські ка... #Труди #Аваков #Ukrain One

13.05.2026 METTMANN PUBLIC COMPANY LIMITED Розшукуваний бізнесмен Борис Ушерович через кіпрсько-іспанський ландромат... #РЖД #Кипр #Кипр

Останні новини По дати По періодах По категоріях

0027 США готові до ядерних переговорів з Іраном після відкриття Ормузької протоки

0023 У польському Радоні четверо чоловіків напали на 20-річного українця через національну ненависть

0019 Financial Times: Іран через ОАЕ закуповував китайські військові супутникові антени для ракет і дронів

0015 Плюс 35 тисяч гривень на рік із родини: як підвищення проїзду в Києві до 30 гривень ударить по кишенях містян

0011 Трамп анонсував «абсолютно нову» угоду з Іраном, яка принципово відрзнятиметься від домовленостей Обами

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

0007 Кінець 50-річної традиції: влада Гамбурга прибрала ім'я колишнього сенатора з міської медалі після спорів про Третій Рейх

0004 У небі над Австрією літак зіткнувся з паралапанерією

24 травня 2026 г.

2358 З'явилися кадри пошкодженого Жовтєвого палацу в Києві після нічної атаки РФ

2354 Європейська федерація гімнастики знала обмеження для спортсменів РФ і Білорусі

2350 На війні в Україні загинув білоруський доброволець і колишній політ'язень Тихон «Франц» Клякоч

2346 Футболіст «Спартак» Пабло Соларі розбив Кубок Росії під час святкування перемоги

2342 «Це не моя робота»: Усик лаконічно відповів на суперечки щодо зупинки бою з Вергубеном

2337 «Квікстар» пояснює нові правила дії номера: 365 днів активності та два етапи обслуговування

2333 Львівському блогеру Гавриліву заборонили в'їзд до Польщі на 5 років після заїзду в заповідну зону Морського Ока

2327 Швейцарський автолюб: як колишній фіндиректор «Телеграм» Веденєв випадково довів у суді злив даних користувачів до ФБС

2322 У Москві затримали «зловідв законі» Омару Уфійського, якого заочно судять у Дніпрі

2310 Трамп на саміті в Пекіні жорстко відкинув звинувачення Ці Цзиньпіна на адресу прем'єрки Японії

2303 Банк «Альянс», Ростислав Шурма та Павло Щербань: як побудована політико-корпоративна мережа навколо скандальної фінустанови

2300 «Боріться всі до останнього»: військова «Вирва» спрогнозувала майбутній розквіт нашої держави

2257 Трамп закликав арабських лідерів приєднатися до Угоди Абрахама після миру з Іраном

2251 У Харкові чоловік відкрив стрілянину біля житлового будинку

2247 Ситуація на фронті: за добу сталося 173 бої, найважча ситуація – на Покровському напрямку

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Атака Війна

Война ВСУ вторгнення

Дональд Трамп Донбас ДПЗ Зеленський ЗСУ Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну Нападение

Росія на Україну окупанти окупали Порошенко Путін Росія

Россия севу США Украина

Україна ЧП Епидемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе Частково зможе, але не відразу Ні, не зможе Це залежить від дій інших сторін Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування Показати всі опитування на сайті